خبر

فاطمه دانشور در بازدید از انجمن خیریه اُتیسم

جامعه باید اُتیسم را بشناسد

● رئیس کمیته اجتماعی شورای شهر تهران، به‌همراه جمعی از اعضای این کمیته از انجمن خیریه اُتیسم ایران بازدید کردند.

فاطمه دانشور در نشستی با مسئولان این انجمن معضلات خانواده‌های کودکان اُتیست و مشکلات انجمن در حمایت از این خانواده‌ها را جویا شد. سعیده صالح‌غفاری، مدیرعامل این انجمن یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ایران در زمینه اُتیسم را تعریف‌نشدن یک فرایند تشخیصی درست دانست که از ابتدای تولد هر کودک، پایش رشد تکاملی را انجام و در صورت بروز اولین نشانه‌های اُتیسم، مادر را به روان‌پزشک کودک و نوجوان ارجاع دهد. صالح غفاری افزود: «در این صورت بسیاری از موارد اُتیسم به‌موقع تشخیص و وارد پروسه درمان می‌شوند، چراکه تشخیص هرچه در سنین پایین‌تر صورت گیرد، درمان موفقیت‌آمیزتر خواهد بود».

کمبود فضاهای آموزشی مخصوص کودکان اُتیست و کمبود فضاهای ورزشی و تفریحی از دیگر مشکلاتی است که توسط مدیرعامل انجمن اُتیسم ایران عنوان شد: «فقط دو مدرسه مخصوص کودکان اُتیست وجود دارد که این مدارس نیز پسرانه است و برای دختران اُتیست هیچ امکان آموزشی در نظر گرفته نشده، علت این است که نسبت پسران مبتلا سه برابر دختران است. علاوه بر این ورزش‌هایی مثل شنا، سوارکاری و دو و میدانی، همچنین آموزش هنرهایی مثل موسیقی برای کودکان اُتیست درمان است ولی این کودکان نمی‌توانند در فضاهای عادی و کنار کودکان دیگر از این امکانات استفاده کنند؛ ضمن اینکه به‌عنوان بخشی از پروسه درمانی بلندمدت باید حتما در هزینه‌های این خدمات به خانواده‌ها تخفیف داده شود».

براساس گفته صالح‌غفاری، هزینه درمان‌های متعدد کودکان اُتیست از جمله آموزش‌های خاص، گفتاردرمانی و فیزیوتراپی حدود سه میلیون تومان در ماه برآورد شده است که تأمین این مبلغ برای اکثر خانواده‌ها که بعضی‌هایشان دو یا چند کودک اُتیست دارند غیرممکن است. غفاری نتیجه این موضوع را ادامه ندادن روند درمان و منزوی‌شدن کودکان و خانواده‌هایشان عنوان کرد و گفت: «طبق آمار رسمی، امروز ما حدود ۷۰ هزار کودک اُتیست در کشور داریم ولی آمار غیررسمی وجود حدود ۲۵۰ هزار کودک اُتیست را تخمین زده است. بیماری بسیاری از این کودکان هنوز تشخیص داده نشده است و برخی دیگر نیز همراه خانواده‌هایشان منزوی شده‌اند. مادران کودکان اُتیست همه از بیماری اعصاب رنج می‌برند و نیاز مبرم به مشاوره و درمان دارند. آنها در جامعه جایی ندارند و حتی قادر به رفت‌وآمد با اعضای فامیل خود نیستند».

در انتهای جلسه فاطمه دانشور با جمعی از مادران کودکان اُتیست گفت‌وگو و به مشکلات و گلایه‌های آنان رسیدگی کرد. او ضمن دلجویی از خانواده‌های این کودکان اظهار کرد: «جاانداختن فرهنگ مواجهه با بیماری اُتیسم که هنوز حساسیت مردم و مسئولان را برنینگیخته، کاری بسیارسخت و طاقت‌فرساست. وظیفه ما و انجمن خیریه اُتیسم ایران این است که با وجود همه ناملایمات خسته و ناامید نشویم و در جهت اطلاع‌رسانی و برانگیختن حساسیت جامعه نسبت به این بیماری تلاش کنیم. زمانی که مردم و مسئولان این بیماری را بهتر بشناسند، شرایط برای حمایت از مبتلایان و خانواده‌هایشان مهیاتر خواهد شد».

استیضاح وزیر آموزش و پرورش اشتباه استراتژیک

صندلی فانی

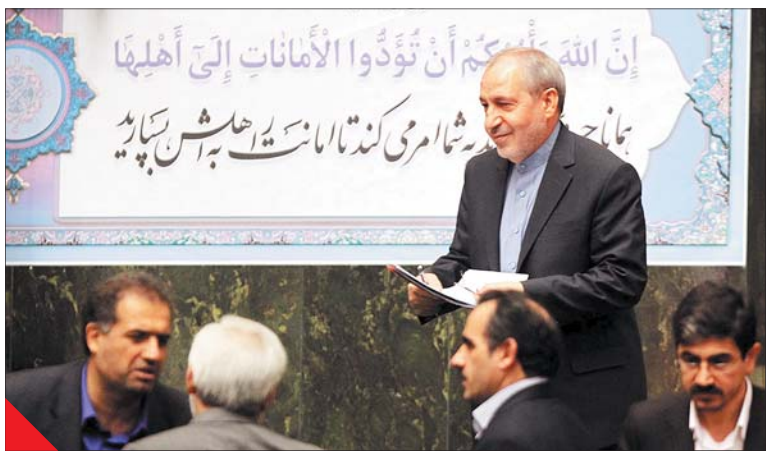

عکس: ایرنا

شرق: پس از حوزه سلامت و حوزه‌های اقتصادی، آموزش‌وپرورش یکی از مهم‌ترین مسائلی است که مردم با آن مواجه هستند. این درحالی است که وزارت آموزش‌وپرورش همواره طی سال‌های اخیر با چالش‌های مدیریتی مواجه بوده است. به‌طوری‌که بخش زیادی از وزرا در این وزارتخانه با چالش استیضاح مواجه بوده‌اند؛ استیضاح‌هایی که بخش زیادی از آنها ناشی از عدم‌فهم مشترک میان نمایندگان و مسئولان آموزش‌وپرورش رخ می‌دهد. حالا این عدم‌فهم مشترک میان نمایندگان و علی‌اصغر فانی، وزیر کنونی آموزش‌وپرورش، منجر به اعلام دوباره طرح استیضاح او شده است؛ فارغ از اینکه فانی دست به اقداماتی زده که می‌تواند آموزش‌وپرورش را در افق بلندمدت از حالت کنونی خارج کند. ساماندهی نیروی انسانی، افزایش مشارکت‌های غیردولتی، افزایش برنامه‌های اقتصادی برای درآمدزایی در آموزش‌وپرورش و تمرکززدایی در این وزارتخانه به‌شدت تمرکزگرا نمونه‌هایی از این عملکرد است. بااین‌حال جلسه استیضاح فانی، وزیر آموزش‌وپرورش، چهارشنبه هفته جاری در مجلس شورای اسلامی برگزار می‌شود. او پیش از این دو کارت زرد از سوی مجلس دریافت کرده بود. در ادامه استیضاح او با ۷۰ امضا به هیأت‌رئیسه تقدیم شد، اما ۱۵ نماینده امضایشان را پس گرفتند. اغلب کارشناسان و وزیران پیشین آموزش‌وپرورش استیضاح فانی را اشتباه استراتژیک مجلس می‌خوانند چراکه مشکلات در آموزش‌وپرورش ریشه دوانده است. در ادامه مجموع اظهارنظر وزرای پیشین و نمایندگان مجلس را در این‌باره می‌خوانید:

مسعود پزشکیان، عضو کمیسیون بهداشت و درمان و وزیر سابق دولت اصلاحات با تأکید بر اینکه مشکل وزارت آموزش‌وپرورش به وزیر ارتباطی ندارد، تصریح کرد: هرکس دیگری در این جایگاه قرار بگیرد به این قبیل مشکلات در آموزش‌وپرورش برخواهد خورد؛ کمیسیون آموزش و تحقیقات باید برای حل این مشکلات طرح دهد؛ مثل کمیسیون بهداشت و درمان که به کمک وزارت بهداشت و درمان آمد.

وی با اشاره به جریان استیضاح علی‌اصغر فانی، وزیر آموزش‌وپرورش، ضمن انتقاد از این اقدام گفت: ما در کارهایی که می‌کنیم، علت و معلول را با هم اشتباه می‌گیریم، مدام آدم عوض می‌کنیم، استیضاح می‌کنیم و در نهایت می‌خواهیم بگوییم که در کل کشور مشکل حل شده است. پزشکیان ادامه داد: ما اگر از درون مجلس قانون را درست بنویسیم، مصوبات درستی داشته باشیم و اعتبارات را به‌درستی تخصیص دهیم، این مشکل پیش نمی‌آید. آیا ما اعتباری به وزارتخانه تخصیص داده‌ایم که وزیر آن را مورد استفاده قرار نداده که وزیر را استیضاح می‌کنیم؟ پزشکیان خاطرنشان کرد: اگر واقعا می‌خواهیم کاری به‌نفع معلمان انجام دهیم، باید طرحی ارائه دهیم که در آن اعتبارات لازم برای مطالبات معلمان آورده شده باشد و در صورتی‌که وزیر این اعتبار را به معلمان اختصاص نداد، او را استیضاح کنیم.

وی درباره اینکه در موارد استیضاح گفته شده که فانی در متقاعدکردن دولت برای افزایش اعتبارات این وزارتخانه ناتوان است، عنوان کرد: مگر وزرای توانمند قبلی موفق شدند بودجه خوبی را بگیرند؟ این روند مربوط به الان نیست بلکه حقوق معلمان از ابتدا این‌گونه نوشته شده بود. چرا وزرای قبلی دفاع نکردند که حقوق معلمان را درست کنند؟ از آن زمان که من در دولت بودم، وزارت بهداشت و وزارت آموزش‌وپرورش جزء رده‌های آخر وزارتخانه‌ای بودند؛ یعنی همه آن وزیرها که در این سمت قرار داشتند، وزرای بی‌عرضه‌ای بودند؟ نماینده مردم تبریز تأکید کرد: وزارت بهداشت و درمان هم که این روزها شرایط خوبی دارد و توانسته بخشی از نیازمندی‌های درمانی مردم را تأمین کند، به‌واسطه پیشنهاد مجلس موفق به انجام این کار شده است و طرح را کمیسیون بهداشت و درمان داد. اما درباره فانی، به‌زور گفتیم آدم استخدام کن، به‌زور گفتیم پول نگیر و بعد هم می‌گوییم پول نداریم. مگر تو پول داده‌ای که پول می‌خواهی؟ بنابراین استیضاح فانی خیلی بی‌انصافی است.

توضیحات فانی، اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس را مخالف استیضاح کرد

عبدالرضا عزیزی، رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با ایرنا گفت: علی‌اصغر فانی، وزیر آموزش‌وپرورش، برای ارائه توضیحاتی در مورد وضعیت معیشت معلمان در این کمیسیون حضور یافت که اعضای این کمیسیون از این توضیحات قانع شدند. وی با اشاره به جلسه امروز این کمیسیون گفت: فانی در این جلسه بیان کرد امسال هزارو۳۵۰ میلیارد تومان اعتبار برای وضعیت رتبه‌بندی معلمان و بهبود معیشت آنان اختصاص یافته است. عزیزی افزود: همچنین وزیر آموزش‌وپرورش بیان کرد برای سال آینده سه هزار میلیارد تومان اعتبار برای رتبه‌بندی معلمان و وضعیت معیشت آنان در نظر گرفته شده است. این نماینده مجلس خاطرنشان کرد: اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس در جلسه امروز با توجه به توضیحات وزیر آموزش‌وپرورش به این نتیجه رسیدند که در این شرایط بهتر است فانی وزیر آموزش‌وپرورش باقی بماند زیرا وی بر امور مسلط است. وی ادامه داد: اگر وزیر دیگری در این وزارتخانه گذاشته شود، مطمئنا نمی‌تواند بهتر از فانی کار کند. عزیزی افزود: همچنین امروز لایحه تعیین وظایف و اختیارات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در کمیسیون اجتماعی مجلس تصویب شد.

استیضاح فانی بی‌نتیجه است

محمد دهقان، عضو هیأت‌رئیسه مجلس شورای اسلامی هم با بیان اینکه فراکسیون‌های اصولگرای مجلس به دنبال استیضاح فانی نیستند، پیش‌بینی کرد که استیضاح وزیر آموزش‌وپرورش به نتیجه نرسد.

وی با بیان اینکه تقاضای استیضاح‌کنندگان وزیر آموزش‌وپرورش در رسیدگی به وضعیت فرهنگیان، نیتی خیرخواهانه است، گفت: اما دولت باید اعتبارات داشته باشد تا بتواند به این وزارتخانه کمک کند که متأسفانه در حال حاضر از نظر اعتبارات در مضیقه است. نماینده مردم طرقبه و چناران در مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: دولت اعلام کرده در حد توان به آموزش‌وپرورش کمک کرده است. بنابراین استیضاح فانی نتیجه‌ای برای آموزش‌وپرورش و فرهنگیان نخواهد داشت؛ زیرا هر فرد دیگری به جای فانی بر مسند این وزارتخانه بنشیند، با همین دولت و همین وضعیت مالی روبه‌روست.

عضو هیأت‌رئیسه مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: با توجه به اینکه گزینه بعدی دولت برای وزارت آموزش‌وپرورش مشخص نیست، ممکن است وزیر پیشنهادی بعدی هم از تجربه کمتری برخوردار باشد و هم از نظر سیاسی، تندتر باشد. این دو دلیل موجب تردید برخی نمایندگان در لزوم استیضاح وزیر آموزش‌وپرورش شده است.

استیضاح وزرا در زمان انتخابات اوج می‌گیرد

مرتضی حاجی، وزیر اسبق آموزش‌وپرورش گفت: کارنامه آقای فانی باتوجه به امکاناتی که در اختیار دارد، قابل دفاع است.

وی درباره استیضاح فانی، وزیر آموزش‌وپرورش گفت: وزرای آموزش‌وپرورش همیشه زیر تیغ استیضاح بوده و هستند؛ مخصوصا زمانی که به انتخابات نزدیک می‌شویم، این مسئله اوج می‌گیرد. حاجی افزود: آموزش‌وپرورش دستگاه بزرگی است که همه کشور در موفقیت آن سهم و وظیفه دارند، اما وزیر آموزش‌وپرورش به دلیل مسئولیتی که دارد، بیش از بقیه از او توقع می‌رود. وزیر پیشین آموزش‌وپرورش با اشاره به اینکه بیشتر گلایه معلمان از آموزش‌وپرورش فعلی مشکلات معیشتی است، خاطرنشان کرد: البته معلمان این مشکل را به درستی مطرح می‌کنند، اما اینکه شخص وزیر در تأمین این خواسته چقدر نقش دارد، جای سؤال است. حاجی با تأکید بر اینکه باید اقدام اساسی در خصوص توجه به مشکلات معیشتی معلمان صورت گیرد، گفت: بودجه را دولت به مجلس ارائه و مجلس آن را دوباره بررسی می‌کند و به تصویب نهایی می‌رساند و در نهایت برای اجرا به دولت برمی‌گرداند و سهم وزارتخانه آنجا مشخص می‌شود. وی ادامه داد: نمایندگانی که نگران وضعیت معیشتی معلمان هستند، قاعدتا باید به این وضعیت در زمان بررسی بودجه توجه داشته باشند تا از جابه‌جایی اعتبارات و درآمدهایی که کشور در اختیار دارد، دریافتی معلمان افزایش یابد؛ البته می‌دانیم که این کار نمی‌شود، چراکه منابع کشور محدود و هزینه‌ها زیاد است. وزیر پیشین آموزش‌وپرورش اظهار کرد: وزیر آموزش‌وپرورش هر که باشد، بیشترین حجم تقاضا را برای بهترکردن وضعیت مدیریت وزارتخانه خود خواهد داشت، اما بحث این است که منابع محدود هستند. وی با انتقاد از کاهش سرانه مدارس گفت: سرانه مدارس برای هزینه‌های غیرپرسنلی دو تا سه درصد کاهش یافته است و این یعنی در آموزش‌وپرورش هیچ جایی برای مانور فعالیت‌های پرورشی و آموزشی باقی نمانده و هزینه‌های معمول مدارس مثل آب و برق و... با این رقم قابل تأمین نیست. حاجی با اشاره به اینکه استخدام‌های جدیدی که قرار است؛ در آموزش‌وپرورش انجام شود؛ وضع را بدتر خواهد کرد، گفت: این استخدام‌ها مشکل را زیادتر می‌کند و بر کسری بودجه آموزش‌وپرورش اضافه می‌شود. وی با اشاره به اینکه استیضاح وزیر آموزش‌وپرورش در شرایط فعلی به‌هیچ‌وجه درست نیست و نتیجه مثبتی ندارد، اظهار کرد: باید راه‌حل‌های دیگری را برای حل مشکلات آموزش‌وپرورش و برای کمک به وزیری که یکی از کارشناس‌ترین وزراست، انتخاب کرد. وی تصریح کرد: فانی بیش از همه، لایه‌های مدیریتی آموزش‌وپرورش را طی کرده و با مسائل آشناست، اما همه چیز در اختیارش نیست. وی در پاسخ به این سؤال که آیا کارنامه فانی را قابل دفاع می‌دانید، گفت: باید نسبی همه چیز را دید. کارنامه آقای فانی به نسبت امکاناتی که در اختیار دارد، قابل دفاع است، اما اگر بخواهیم خیلی ایده‌آل نگاه کنیم، خیر. حاجی عنوان کرد: فانی در این مجموعه راه درستی را انتخاب کرده و نیاز به کمک و مساعدت دارد و ایشان باید بیشتر توجه داشته باشند و مدیران کوشاتر و مقبول‌تری را انتخاب کند.

مظفر: استیضاح وزیر آموزش‌وپرورش از اشتباهات استراتژیک مجلس است

حسین مظفر، نماینده مردم تهران و معاون نظارت مجلس و وزیر اسبق آموزش‌وپرورش، استیضاح علی‌اصغر فانی در این مقطع زمانی را از اشتباهات استراتژیک مجلس دانست و گفت: به دلیل شرایط خاص اقتصادی و سیاسی کشور پاسخ به انتظارات خارج از توان دولت است. وی در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا با تأکید بر اینکه فانی فرزند آموزش‌وپرورش و دارای کوله‌باری ارزشمند از تجربیات و تخصص است، اظهار کرد: فانی فردی است که به دلیل مسئولیت‌های مختلف در آموزش‌وپرورش تجربه گرانسنگ کسب کرده است. وی ادامه داد: محروم‌کردن نظام تعلیم و تربیت در این مقطع زمانی و در این شرایط از وجود عنصری خدمت‌گزار جفا به این عرصه خواهد بود. نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: اشکالاتی که همکاران در مجلس مطرح کرده‌اند مانند پیگیری فضای آموزش، تأمین معیشت فرهنگیان و توسعه عدالت آموزشی خارج از اختیارات وزیر است. مظفر ادامه داد: اگرچه حق معلمان و حق دستگاه تعلیم و تربیت است که به این انتظارات پاسخ مثبت داده شود و حل مسائل آموزش‌وپرورش و معلمان در رأس اولویت‌های هر دولتی قرار گیرد. وی یادآور شد: این انتظارات از همه وزیران آموزش‌وپرورش گذشته و حال وجود داشته است اما به دلیل شرایط خاص اقتصادی و سیاسی کشور پاسخ به این انتظارات خارج از توان دولت است. وزیر اسبق آموزش‌وپرورش خاطرنشان کرد: این مشکلات نباید به حساب بی‌تفاوتی یا ناتوانی وزیر گذاشته شود؛ چراکه توانمندترین افراد مطرح اگر در شرایط کنونی در جایگاه وزیر آموزش‌وپرورش قرار گیرند به تنهایی نه توان حل این مشکلات را دارند و نه به خواسته‌ها عمل می‌شود. مظفر تأکید کرد: در هر صورت در شرایط کنونی و با افرادی که مطرح هستند فانی خیرالموجودین است و باید به او فرصت بیشتری داده شود. وی افزود: برخی از نارضایتی نمایندگان مربوط به مدیران اجرائی استان‌ها و مناطق است که حل این مسئله در گرو برخورد دوستانه و تعامل با وزیر است و اگر فرصت داده شود، قابل حل است. وی تصریح کرد: به نظر می‌رسد با استیضاح وزیر آموزش‌وپرورش نه تنها این مسئله حل نمی‌شود بلکه وضع نامناسبی به وجود می‌آید که قطعا مورد رضایت همکاران نخواهد بود. نماینده مردم تهران در مجلس اظهار امیدواری کرد همکاران در مجلس در زمان استیضاح فانی با واقع‌بینی و ژرف‌اندیشی بیشتر فرصت بیشتری را برای استمرار خدمت وی در آموزش‌وپرورش به وجود آورند.

دریچه

تعیین میزان آب تجدیدپذیر کشور؟

● اولین نیاز برای دست‌زدن به هرگونه اقدام اصلاحی، وجود آمار و اطلاعات دقیق است. متأسفانه در زمینه آب و کشاورزی چنین اطلاعاتی وجود ندارد و تناقضات در این زمینه فراوان است. هنوز به‌درستی معلوم نیست با تغییرات اقلیمی اخیر و گرمایش زمین، میزان آب تجدیدپذیر کشور و هر یک از حوضه‌ها، چه مقدار شده است. با وجود مؤسسات مختلف مربوط به آب و کشاورزی و نیز مشاوران بزرگ و کوچک، متأسفانه یک مرکز علمی تخصصی، پاسخ‌گو و کارآمد در این زمینه وجود ندارد. کافی است در یکی از مجامع به اطلاعات و آماری که ارائه می‌شود، دقت شود که معمولا تناقضات آن زیاد است. پژوهش‌ها معمولا بی‌هدف، تکراری و غیرکاربردی است و اغلب نمونه‌های خوب در بین اینها گم می‌شود. فاجعه آنجاست که این ارقام غلط، مبنای طرح‌های علاج‌بخشی قرار گیرد و مثلا طرح احیای دریاچه ارومیه بر این پایه ارائه شود. این‌روزها که بحران آب به یک معضل بزرگ کشور تبدیل شده و همه در مورد آن بحث می‌کنند، آب تجدیدپذیر کشور هم در همه این بحث‌ها وارد شده است. از این‌رو تعریف دقیق این معیار، نحوه برآورد و تغییرات آن در دوره‌های مختلف، به یک ضرورت تبدیل شده است. آب تجدیدپذیر، حجم بارش بر سطح ارتفاعات و دشت‌های کشور پس از کسر بخش تبخیرشده بارش است. تاکنون همه‌جا صحبت از ۱۳۰ میلیارد مترمکعب آب تجدیدپذیر کشور شامل ۱۰۵ میلیارد مترمکعب حوضه‌های داخلی و خارجی (۹۳ حوضه داخلی و ۱۲ ورودی به کشور از خارج) و ۲۵ میلیارد مترمکعب نفوذ باران به آبخوان بوده است.

در همین ارتباط، آقای ستار محمودی، قائم‌مقام وزیر نیرو، در روزنامه اطلاعات مورخ ۹۳/۱۲/۲۰ گفته‌اند: «تا حدود ۲۰ سال پیش ۱۳۵میلیارد مترمکعب منابع تجدیدشونده، ۲۵۱ میلی‌متر بارش و ۸۷ میلیارد مترمکعب روان‌آب سطحی داشتیم، اما این آمار به تاریخ پیوست و هم‌اکنون حدود ۱۲۰ میلیارد مترمکعب منابع تجدیدشونده داریم و با این میزان، روان‌آب‌ها به ۴۶ میلیارد مترمکعب رسیده و ۴۸ درصد کاهش یافته است».اگر کاهش ۴۸ درصدی روان‌آب‌ها مبنای برآورد آب تجدیدپذیر قرار گیرد، در آن صورت حجم روان‌آب در دوره اخیر، ۵۵ میلیارد مترمکعب (۵۲/. ×۱۰۵) خواهد بود و با فرض غلط ثابت‌ماندن مقدار نفوذ به آبخوان که قاعدتا باید تحت‌تأثیر همان عوامل کاهش روان‌آب، نفوذ نیز کاهش یافته باشد، مقدار آب تجدیدپذیر کشور می‌تواند حداکثر به ۸۰ میلیارد مترمکعب (۲۵+۵۵) رسیده باشد. بنابراین اطلاعات ارائه‌شده توسط ایشان، صحیح نیست. اگر آب تجدیدپذیر کشور ۸۰ میلیارد مترمکعب باشد، سهم هریک از بخش‌های زیر از آن، چه میزان خواهد بود؟

- کشاورزی
- محیط‌زیست
- شرب و بهداشت
- صنعت و معدن
- خروجی از کشور

از وزارت نیرو انتظار می‌رود به این ابهامات به‌صورت جامع پاسخ دهد و چرخه و بیلان آب کشور را برای هرسال تدوین کند. در آن‌صورت همه دست‌اندرکاران آب، به ارقام واحدی استناد خواهند کرد. آیا وزارت نیرو به این نیاز مبرم پاسخ خواهد داد؟ کمی مشکل است! چون اصولا این‌گونه ارقام به یکباره قابل تولیدکردن نیست و چنین آمار و اطلاعاتی باید از مدت‌ها قبل تهیه می‌شد و سازمانی وجود می‌داشت که به‌طور مداوم مسئول تداوم آن باشد.

ادامه در صفحه ۱۷

جدول ۲۲۹۱ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- نام غیراصلی شاعر- فرمان توقف- خبرنامه ۲- ثابت و همیشگی- شیوه تلفظ - صبر و شکیبایی ۳- گویشی در غرب ایران- عزیز و محترم- عصبانی و خشمناک ۴- داروی خمیری برای استعمال خارجی- پزشک - شب پیش‌رو ۵- غذای بیمار- ایالتی در آمریکا- زندگی- تلخ ۶- پرهیزکار- حفرکننده- نام چندنفر از پادشاهان اشکانی بود ۷- چهارمین حرف یونانی- از القاب حضرت‌علی(ع)- واحد شمارش شیشه ۸- کنایه از تغییر نامطلوب در روال کار پیداشدن است ۹- هماهنگ- اشاره- شهری در هندوستان ۱۰- بشقاب پرنده- ماه هشتم- آویزان ۱۱- از ویتامین‌ها- کتاب مقدس- قطعی- ضمیر مؤنث عربی ۱۲- به‌صورت سه گوش- جای ماسوره در چرخ خیاطی- ششم ۱۳- در بیان علت به‌کار می‌رود- پارچه‌ای لطیف- ذرات تشکیل‌دهنده مولکول ۱۴- قیمت - اهل هندوستان- ناطق ۱۵- فهم و شعور - جنگ‌افزار- بازدارنده.

عمودی:

۱- چاق و فربه- خیزاب‌های دریا- نشانه‌های نوشتاری ۲- جوجه‌تیغی- کلید خودرو- ضربه سر در فوتبال ۳- پست و فرومایه- فرمانی نظامی- بزرگان ۴- عدد قرن- رهبر خونخوار قوم هون- تنگدست ۵- مقابل رفتن- قوی‌جثه- از مصالح ساختمانی ۶- قلعه حکومتی- توده‌ای ابری‌شکل که در قسمت‌های مختلف آسمان دیده می‌شود- در مقام استجابت دعا گویند ۷- مجموعه نغمات یک دستگاه موسیقی- به‌درستی که- زیر خاک پنهان‌کردن ۸- گوشه‌ای در دستگاه شور- نام دیگر جنگ خندق- دعای شب جمعه ۹- بخش انتهایی چیزی- بایکوت- چپ چشم ۱۰- روان- دینداری- عملی در وضو ۱۱ - حیرت و تعجب- نوعی نقاشی- قتلگاه ۱۲- فضاپیمای بالدار- رمانی نوشته رضا امیرخانی- خسیس پس نمی‌دهد ۱۳- نام عمومی آلیاژهایی که به کمک آنها فلزات را به هم متصل می‌کنند- اتفاق نظر فقها درباره مسائل شرعی- ثروتمند ۱۴ - پشته خاک- درختی همیشه‌سبز- کشوری اروپایی در همسایگی آلمان و چک ۱۵ - معادل فارسی فاکس- سنجیده و معقول - بازداشتن.

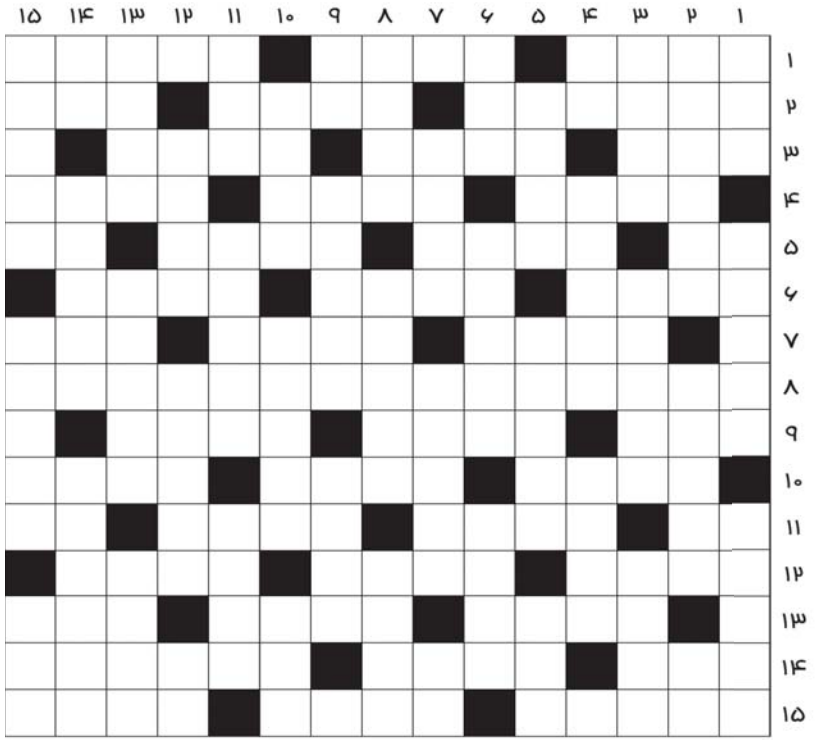

سودوکو سخت ۱۲۸۸

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۵		۲		۸			
	۷	۶		۹		۵		
			۶			۷	۸	۹
	۲		۸	۳				۵
۴				۲	۹			
۹			۷	۱				۴
	۱			۶			۴	
		۷		۴		۸		
			۱			۳		

سودوکو ۱۲۸۸

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۷	۱		۹		۳		۵	
۸	۲		۷	۵			۶	
	۹			۸	۴			
۱			۴	۹			۲	
		۷	۲				۸	
	۵			۳			۴	۷
۹		۲	۳	۶			۱	۵
	۷	۱		۴		۶	۹	
۶		۵		۷			۳	۲

حل سودوکو سخت

۶	۹	۴	۳	۵	۱	۷	۸	۲
۳	۵	۸	۷	۲	۴	۶	۱	۹
۱	۲	۷	۸	۹	۶	۵	۴	۳
۴	۳	۵	۹	۱	۷	۸	۲	۶
۲	۸	۱	۶	۳	۵	۴	۹	۷
۷	۶	۹	۲	۴	۸	۳	۵	۱
۹	۴	۲	۵	۶	۳	۱	۷	۸
۸	۱	۶	۴	۷	۹	۲	۳	۵
۵	۷	۳	۱	۸	۲	۹	۶	۴

حل سودوکو ۱۲۸۷

۲	۸	۷	۳	۶	۹	۴	۱	۵
۳	۴	۱	۸	۷	۵	۶	۹	۲
۹	۵	۶	۲	۱	۴	۸	۳	۷
۷	۱	۴	۹	۳	۸	۵	۲	۶
۸	۹	۵	۶	۲	۱	۷	۴	۳
۶	۳	۲	۴	۵	۷	۱	۸	۹
۱	۷	۳	۵	۴	۲	۹	۶	۸
۴	۶	۹	۷	۸	۳	۲	۵	۱
۵	۲	۸	۱	۹	۶	۳	۷	۴
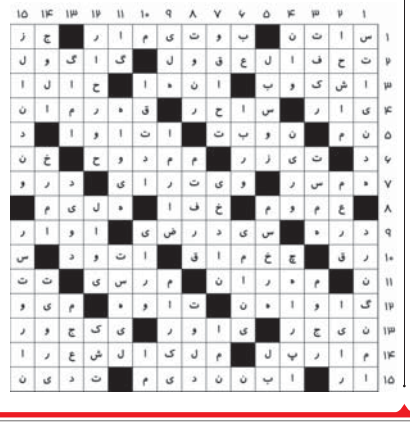
جدول ۲۲۹۰